

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 22. října 2025 v senátu složeném z předsedy Mgr. Petra Hovorky a soudců JUDr. Jiřího Lněničky a JUDr. Petra Smrže odvolání obžalované [jméno] [příjmení], narozené dne [datum] proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. března 2025, č. j. 2 T 2/2024 – 1216, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d), f), odst. 2 trestního řádu se napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalované částečně zrušuje, a to ve výroku o trestu a způsobu jeho výkonu a ve výroku o povinnosti nahradit nemajetkovou újmu v penězích poškozenému [jméno] [příjmení], narozenému [datum].

Podle § 259 odst. 3 trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že obžalované [jméno] [příjmení] se podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku za použití § 58 odst. 1 trestního zákoníku ukládá trest odnětí svobody v trvání 6 (šesti) let a 6 (šesti) měsíců.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku se pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

Podle § 229 odst. 1 trestního řádu se [jméno] [příjmení], [datum narození], s nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 11. března 2025, č. j. 2 T 2/2024 – 1216 byla obžalovaná [jméno] [příjmení], [datum narození] v [obec], zaměstnankyně [právnícká osoba] se sídlem [adresa], trvale bytem [adresa], fakticky se zdržující na adrese [adresa] (dále jen obžalovaná) uznána vinou jednáním spočívajícím v tom, že:, v přesně nezjištěné době nejméně od 21. 2. 2022 do 4. 4. 2022 v [obec a číslo], [anonymizována dvě slova] [číslo], v pokoji v 5. patře Kliniky dětské hematologie a onkologie Fakultní nemocnice v Motole, který sdílela se svým synem, poškozeným nezletilým [jméno] [příjmení], [datum narození], jenž zde byl hospitalizován, poté,

co si na internetu prostřednictvím mobilního telefonu vyhledávala potřebné informace jako např., „co způsobí hlína ve střevě“, „když se něco dostane do krve“, „když se něco dostane do portu“, „špatné léky podány do portu“, „když dítě dostane zimnici a šok“, „co znamená sraženina“, „co rychle vyvolá horečku u syna“, „jak vyvolat zimnici u dětí“, „může se do žíly dostat voda a v krvi voda“, jak dlouho trvá sepsť“, „sepsť příznaky, léčba a úmrtnost“, otrava krve – za jak dlouho se projeví“, s cílem vyřešit svoji obtížnou situaci, která spočívala v nedořešené otázce bydlení a pocitu vlastní neschopnosti postarat se samostatně o nemocného syna, opatřila si injekční stříkačku a opakovaně ve více dnech úmyslně a po předchozím uvážení vstříkovala nezletilému za použití injekční stříkačky prostřednictvím zavedeného katetru do krevního řečiště kontaminovanou vodu, v důsledku čehož došlo k zavlečení bakterií, a to zejména *Sphingomonas paucimobilis*, *Acholeplasma laidlawii*, *Acinetobacter* (*A. lactucae*, *A. modestus*, *A. ursingii*, *A. baumannii*), *Pseudomonas fulva* a *Stenotrophomonas maltophilia* do krevního oběhu nezletilého, což následně u něj vyvolalo opakované septické stavy provázené třesavkami, vysokými teplotami přesahujícími 38°C, nezletilému musela být poskytována intenzivní péče, podávána antibiotika, nemohla být dokončena chemoterapie pro léčbu jeho základního onemocnění a po dobu takto zhoršeného stavu a upoutání na lůžko nebylo možné pokračovat v rehabilitační léčbě, tyto opakované septické stavy celkové zánětlivé odpovědi organismu na bakteriální infekci (sepsi), byly provázeny vážným narušením stability vnitřního prostředí pro více důležitých orgánů (srdce, plíce, parenchymatózní orgány, nervovou soustavu) a bez odpovídající léčby mohly vést k vážnému poškození zdraví i ohrožení života, přičemž dne 26. 2. 2022 v 19:00 hodin šlo o těžký septický stav s centralizací oběhu, a v důsledku vážného zdravotního stavu byl nezletilý přesunut na oddělení JIP a rovněž dne 1. 3. 2022 v době od 8:00 do 12:00 hodin šlo o prolongovanou třesavku s centralizací oběhu, tzn. v obou případech šlo o stav, kdy je omezeno prokrvování tkání a který by bez neodkladné intenzivní odborné péče (na jednotce JIP) nezletilého reálně ohrožoval na životě nedostatečným zásobením orgánů kyslíkem a jejich odumřením (život ohrožující selhání orgánů) a mohlo dojít ke smrti nezletilého nezvládnutou sepsí, a tohoto jednání se obžalovaná dopustila při znalosti závažného zdravotního stavu nezletilého, který byl hospitalizován po operaci mozkového nádoru z důvodu další léčby chemoterapií a s vědomím, že nezletilému může způsobit smrt, neboť byla informována o závažnosti zdravotního stavu nezletilého, věděla o jeho přesunu na oddělení JIP, přesto své jednání opakovala a způsobovala mu útrapy spočívající v třesavkách, vysokých teplotách přesahujících 38°C, opakovaných lékařských vyšetřeních, extrakcích katetru a jejich opětovné aplikaci včetně celkové anestezie, přičemž jejím dalším útokům zamezili až zaměstnanci Fakultní nemocnice v Motole, a tohoto jednání se dopustila, ačkoli věděla, že nezletilému, který je jejím synem, dosud nebylo patnáct let.“

2. Toto jednání obžalované bylo právně posouzeno jako zvlášť závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2, 3 písm. c), i) trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku.

3. Obžalované byl, podle § 140 odst. 3 trestního zákoníku za použití § 58 odst. 1 trestního zákoníku, uložen trest odnětí svobody v trvání 6 (šesti) let a 6 (šesti) měsíců. Podle § 56 odst. 3 trestního zákoníku byla obžalovaná pro výkon uloženého trestu odnětí svobody zařazena do věznice s ostrahou.

4. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalovaná zavázána povinností zaplatit poškozenému [jméno] [příjmení], [datum narození], bytem [adresa], t. č. Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc [obec], [ulice a číslo], [PSČ] [obec], nemajetkovou újmu ve výši 100 000 Kč.

5. Proti tomuto rozsudku podala obžalovaná prostřednictvím obhájkyne Mgr. [jméno] [příjmení] řádně a včas odvolání do všech výroků napadeného rozsudku, tedy do výroku o vině, trestu a náhradě nemajetkové újmy v penězích.

6. Obžalovaná předně namítá, že chybí jakýkoli přímý důkaz, že by byla v rozhodné době skutečně srozuměna se smrtí poškozeného. Proklamace, které učinila v červenci 2023 a později, nelze vztahovat k jednání, k němuž došlo mezi únorem až dubnem roku 2022. Ze skutkových okolností a provedených důkazů vyplývá jiný motiv jednání, a to snaha zůstat hospitalizována, vyvolání nemoci, reakce na psychické vypětí, nikoliv úmysl vyvolat smrtelný následek. Tomuto jasně odpovídá i hledání informací na internetu, které se týkalo výlučně způsobů, jak vyvolat horečku či krátkodobé onemocnění, nikoli jak způsobit smrt. Obžalovaná dále zdůraznila, že znalci zjistili její intelekt v pásmu podprůměru (celkový IQ 70–71), přičemž její index verbálního porozumění činí pouze 65 bodů, kdy pásmo lehké mentální retardace je vymezeno hodnotami 50–69 IQ. Obžalovaná se tedy pohybuje na samé hranici tohoto pásma. Přesná bodová hranice IQ je pouze orientační a nelze ji striktně vymezit, neboť výsledky testů jsou fluidní a mohou kolísat v závislosti na řadě faktorů. Její schopnost správně chápat, tím spíše verbalizovat komplexnější děje a souvislosti, je tím zásadně omezena. Obžalovaná byla od roku 2021 soustavně léčena antidepresivy, anxiolytiky a benzodiazepiny. Tyto skutečnosti dokreslují její sníženou psychickou odolnost a schopnost posoudit následky jednání. Omezené sociální zázemí a psychické potíže dále podporují závěr, že nebyla schopna reálně předvídat možnost smrtelného následku, neboť její schopnosti v tomto směru byly shora popsánymi fakty extrémně sníženy. Odvolání obžalovaná doplnila podáním došlým odvolacímu soudu 20.10.2025 ve kterém podrobně rozebírá, že se nedopustila souzeného jednání v úmyslu přímém a dále podrobně bazíruje o své nízké mentální vyspělosti ve vztahu ke schopnostem ovládacím a rozpoznávacím. Dále soudu prvního stupně vytýká, že v ústním odůvodnění rozsudku zmínil procesně nepoužitelný úřední záznam o podaném vysvětlení. Obžalovaná odvolacímu soudu navrhla k provedení 6 listin obsahujících fragmenty a odkazy výsledků internetového vyhledávání dotazů, „co rychle vyvolá horečku u syna“, „za jak dlouho se projeví vzduchová embolie“ a, „co způsobí hlína v tenkém střevě“. Závěrem navrhla, aby odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil soudu prvního stupně k novému rozhodnutí ve věci.

7. Odvolací soud zamítl návrh na doplnění dokazování výše uvedenými listinami, neboť nemají žádnou vypovídací hodnotu a jejich provedení k důkazu by nemělo jakýkoli vliv na rozhodnutí odvolacího soudu.

8. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací z podnětu podaného odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo odvolání podáno, jakož i zákonnost postupu řízení, jež jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Zabýval se i tím, zda napadený rozsudek a jemu předcházející řízení nevykazují vady, jež odvoláním vytýkány nejsou, avšak mohly by mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno, a dospěl k závěru, že odvolání obžalované je částečně důvodné, avšak ze zcela jiných než v odvolání vytýkaných důvodů.

9. Jak odvolací soud zjistil, přípravné řízení i řízení před soudem prvního stupně proběhlo v plném souladu s odpovídajícími ustanoveními trestního řádu, přičemž všechna procesní práva obžalované, zejména její právo na obhajobu, byla dodržena. Ve skutkových zjištěních nalézacího soudu neshledal Vrchní soud v Praze žádné pochybení. Pro objasnění skutkového stavu měl nalézací soud k dispozici dostatečné důkazní podklady pro zákonné meritorní rozhodnutí, jednotlivé důkazy zákonným způsobem provedl v hlavním líčení, a poté provedené důkazy, podle zjištění odvolacího soudu, náležitě hodnotil na základě své volné úvahy jednotlivě, v jejich souhrnu i ve všech vzájemných souvislostech tak, jak mu ukládá ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu.

10. Výsledky dokazování lze shrnout tak, že vinu obžalované prokazuje ucelený, ničím nepřerušovaný, řetězec nepřímých důkazů, které směřují k jedinému závěru, a to že vymezeného skutku se dopustila právě obžalovaná a současně vylučují, že by se ho dopustila jiná osoba. Důkazních prostředků je velké množství a soud prvního stupně je procesně bezvadně provedl a logicky vyhodnotil, aby správně zjistil skutkový děj. Výhrady obhajoby, které uvedené v odvolání

jsou irelevantní a vůči kvalitě a kvantitě důkazů v řízení před soudem provedených nemohou argumentačně obstát. Laické závěry obhajoby ohledně psychického stavu obžalované uvedené v odvolání a jeho doplnění jsou v rozporu se závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví odvětví psychiatrie a klinická psychologie, který byl vypracován znalkyní MUDr. Monikou Holečkovou jako psychiatrem, a znalcem PhDr. Markem Preissem, Ph.D. jako psychologem. Znalci zjistili, že obžalovaná v době činu trpěla poruchou přizpůsobení. V době znaleckého vyšetření byly však příznaky této poruchy stabilizované. Osobnost obžalované je simplexně strukturovaná, se sníženou odolností vůči zátěži. Žádná specifická porucha osobnosti nebyla zjištěna. Znalkyně nezjistila nadužívání návykových látek, obžalovaná sdělila, že s návykovými látkami nikdy neměla problémy. Znalkyně nezjistila ani syndrom závislosti na návykových látkách. V době činu užívala psychiatrem předepsanou medikaci (antidepresiva Escitalopram a Mirtazapin). Pokud by došlo k náhlému vysazení léků, mohlo by nastat zhoršení psychického stavu, prohloubení úzkosti, poruchy nálady, ale také by se mohly objevit fyzické příznaky z náhlého odnětí – motání hlavy, nepříjemné tělesné pocity, nespavost. Forenzně významný dopad náhlého vysazení léků na jednání obžalované však není očekávatelný. Porucha přizpůsobení není poruchou forenzně významnou. Simplexně strukturovaná osobnost rovněž nezmenšovala rozpoznávací či ovládací schopnosti obžalované. Rozpoznávací a ovládací schopnosti obžalované v době činu byly zachovalé. Z psychiatrického hlediska není obžalovaná společensky nebezpečná, netrpí duševní poruchou, která by ji činila společensky nebezpečnou. Obžalovaná byla schopna pochopit, že její jednání způsobí poškozenému závažné zhoršení jeho zdravotního stavu. Obžalovaná si také byla vědoma, že její jednání může mít pro poškozeného život ohrožující důsledky. Intelukt obžalované zapadá do pásma normy, byť je na podprůměrné úrovni. Duševní porucha, kterou v době jednání trpěla (porucha přizpůsobení), nenarušovala forenzně významně duševní schopnosti. Obžalovaná byla schopna své jednání ovládat. Motivací obžalované mohlo být vyřešení obtížné situace, která spočívala v nedořešené otázce bydlení a pocitu vlastní neschopnosti postarat se o nemocného syna. V řízení před soudem byl (k žádosti obžalované) znalci MUDr. Monikou Holečkovou a PhDr. Markem Preissem, Ph.D. vypracován doplněk znaleckého posudku, jehož podkladem byly mj. zprávy o stavu obžalované z Psychiatrické nemocnice Kosmonosy. Ze závěrů doplnku plyne, že po prostudování aktuálně poskytnutého spisového materiálu a kopie zdravotní dokumentace znalci nezjistili žádné skutečnosti, které by byly důvodem pro změnu učiněných znaleckých závěrů. Tvzení uvedená v odůvodnění odvolání ohledně v psychického stavu obžalované musí odvolací soud odmítnout jako neodborné laické úvahy, které jsou zcela v rozporu se soudně znaleckými závěry. K uvedeného lze dodat, že znalci byli osobně slyšeni u hlavního líčení a strany trestního líčení včetně obžalované a její obhájkyne mohly těmito klást dotazy a požadovat vysvětlení závěrů posudku. Trestní řád rovněž umožňuje postup podle § 110a, tedy předložit před soud k důkazu znalecký posudek zadaný jakoukoli stranou trestního řízení, přičemž obhajoba této procesní možnosti nevyužila.

11. Ve vztahu ke skutkovým zjištěním lze odkázat na mimořádně podrobné a precizní odůvodnění soudu prvního stupně. Jednání obžalované popsané a vymezené ve výroku o vině je prokázáno nade vší pochybnost, tedy s praktickou jistotou.

12. Pokud byl obhajobou sporován přímý úmysl obžalované, tedy subjektivní stránka jednání obžalované, tak odvolací soud k tomu uvádí následující. V části 174-175 odůvodnění napadeného rozsudku nalézací soud argumentuje pro úmysl přímý a v části 176 odůvodnění napadeného rozsudku pro úmysl nepřímý. Odvolací soud zdůrazňuje, že ve skutkové větě výroku o vině je výslovně vyjádřen úmysl nepřímý:...“ a tohoto jednání se obžalovaná dopustila při znalosti závažného zdravotního stavu nezletilého, který byl hospitalizován po operaci mozkového nádoru z důvodu další léčby chemoterapií a s vědomím, že nezletilému může způsobit smrt, neboť byla informována o závažnosti zdravotního stavu nezletilého, věděla o jeho přesunu na oddělení JIP, přesto své jednání opakovala a způsobovala mu útrapy spočívající v třesavkách, vysokých teplotách přesahujících 38°C, opakovaných lékařských vyšetřeních, extrakcích katetru a jejich

opětovné aplikaci včetně celkové anestezie, přičemž jejím dalším útokům zamezili až zaměstnanci Fakultní nemocnice v Motole“.

13. Byť byly v řízení před prvním soudem provedeny důkazy směřující k prokázání přímého úmyslu usmrtit poškozeného, ve výroku o vině byl výslovně vyjádřen a popsán úmysl nepřímý a z důvodu nemožnosti zpřísnění skutkového děje (odvolání bylo podáno pouze ve prospěch obžalované) se odvolací soud zaměřil na tuto formu úmyslu.

14. U nepřímého či eventuálního úmyslu (dolus eventualis) pachatel věděl, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného trestním zákonem (povědomost pachatele o riziku), a pro případ, že jej způsobí, byl s tím srozuměn. Pro úmysl eventuální (nepřímý) tedy kumulativně platí, že pachatel věděl, že svým jednáním může takový následek způsobit, a pro případ, že jej způsobí, byl s tím srozuměn. Obojí obžalovaná beze zbytku naplnila, jak je zřejmé ze zcela bezpochybných skutkových zjištění soudu prvního stupně. Obžalovaná vyhledávala informace o sepsi včetně úmrtnosti na sepsi a opakovaně kontaminovala krev poškozeného v době nejméně od 21. 2. 2022 do 4. 4. 2022, přičemž dne 26. 2. 2022 šlo o těžký septický stav s centralizací oběhu, a rovněž dne 1. 3. 2022 šlo o prolongovanou třesavku s centralizací oběhu, tzn. v obou případech šlo o stav, kdy mohlo dojít ke smrti nezletilého nezvládnutou sepsí. Lékaři v obou případech tzv., bojovali o život“ poškozeného a obžalovaná nejméně od 26.2.2022 dobře věděla, že svým jednáním může smrt poškozeného způsobit a pro případ, že ji způsobí s tímto byla srozuměná. Právě dlouhodobost a opakování kontaminace žilních vstupů do těla poškozeného zcela prokazuje úmysl poškozené nejméně ve formě nepřímého úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. b) a odst. 2 trestního zákoníku, neboť obžalovaná musela vědět, že jejím jednáním bude ohrožen život poškozeného, tedy, že může vést k jeho smrti. Srozumění obžalované se tak vztahovalo k následku trestného činu, kterým byla smrt poškozeného+.

15. Jednání obžalované bylo správně nalézacím soudem posouzeno jako zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 2, 3 písm. c), i) trestního zákoníku ve stádiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, neboť obžalovaná se dopustila jednání, které bezprostředně směřovalo k dokonání trestného činu a jehož se dopustila v úmyslu jiného úmyslně usmrtit po předchozím uvážení, čin spáchala na dítěti mladším patnácti let a zvláště trýznivým způsobem, avšak k dokonání trestného činu nedošlo. Co se týče právní kvalifikace lze odkázat na podrobné odůvodnění soudu prvního stupně v části 178 – 180.

16. Pochybení se dle názoru odvolacího soudu dopustil první soud při rozhodování o trestu. Dílem nesprávně určil a dílem přecenil okolnosti polehčující na straně poměrů obžalované a dílem neurčil a dílem podcenil okolnosti přitěžující na straně okolností případu.

17. V části 184 nalézací soud provádí rozbor okolností případu a dospěl k závěru, že obžalovaná se trestného činu dopustila v silném rozrušení (§ 41 písm. b) trestního zákoníku), v nelehké životní situaci, která by znamenala zátěž i pro člověka netrpícího depresemi a úzkostmi, zároveň trestný čin spáchala pod vlivem tíživých osobních a rodinných poměrů, které si sama nezpůsobila (§ 41 písm. e) trestního zákoníku a vedla před spácháním trestného činu řádný život (§ 41 písm. p) trestního zákoníku). Soud dále neměl pochybnosti o tom, že obžalovaná svého činu upřímně lituje (§ 41 písm. o) trestního zákoníku) a její vztah k synovi je vřelý a láskyplný.

18. S uvedeným vyhodnocením odvolací soud nesouhlasí. Silným rozrušením ve smyslu § 41 písm. b) trestního zákoníku se rozumí určitý duševní stav pachatele, který nepříznivě ovlivňuje rozumovou nebo volní složku jeho jednání. Jedná se o silné citové hnutí pachatele. Pachatel v důsledku tohoto stavu jedná zpravidla zkratkovitě, bez schopnosti náležitě posoudit následky svého jednání. Souzené jednání obžalované však bylo páčáno po předchozím uvážení, neboť trávila svého syna plánovaně a dlouhodobě a rovněž skrytým, obtížně odhalitelným způsobem. Rozhodně se nejednalo o zkratkovité jednání v důsledku silného rozrušení pachatele.

19. Odvolací soud rovněž u obžalované neshledal upřímnou lítost podle § 41 písm. o) trestního zákoníku. Obžalovaná totiž ke skutku vůbec nevypovídala a prostřednictvím obhájkyň se hájí popěrnou obhajobou. K naplnění polehčující okolnosti podle § 41 písm. o) trestního zákoníku se vyžaduje, aby lítost pachatele byla vskutku upřímná, tj. vážně míněná a vyjadřující vlastní postoj pachatele k jím spáchanému trestnému činu a pochopení nesprávnosti vlastního jednání. Klade se zde tedy důraz na skutečnost, že nestačí pouhý formální projev lítosti (např. prohlášením v průběhu trestního stíhání), ale požaduje se kvalitativně vyšší projev vnitřního postoje pachatele k jeho vlastnímu trestnému činu, a to na základě chování pachatele po činu. O lítosti pachatele nad spácháním trestného činu může svědčit např. jeho omluva poškozenému, vlastní kritický postoj ke spáchané trestné činnosti, vyjádření lítosti nad jejím spácháním u hlavního líčení, slovní odůvodnění tohoto projevu apod. Závěr nalézacího soudu o upřímné lítosti obžalované, jakožto okolnosti polehčující, je tedy nesprávný.

20. Obžalované lze tedy přiznat dvě polehčující okolnosti, že trestný čin spáchala pod vlivem tíživých osobních a rodinných poměrů, které si sama nezpůsobila (§ 41 písm. e) trestního zákoníku), a že vedla před spácháním trestného činu řádný život (§ 41 písm. p) trestního zákoníku).

21. Nalézací soud se také zabýval přitěžujícími okolnostmi demonstrativně vymezenými v § 42 trestního zákoníku, přičemž za takovou okolnost považoval skutečnost, že obžalovaná se jednání popsaného ve výroku tohoto rozsudku dopustila na svém synovi, k němuž má zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, stanoveny rodičovské povinnosti, které mj. spočívají v péči o dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání apod. (§ 858 ObčZ). Nadto poškozený byl v době protiprávního jednání obžalované onkologickým pacientem po operaci tumoru v jámě lební, tedy naopak vyžadoval zvýšenou péči matky i zdravotnického personálu.

22. S uvedeným vyhodnocením odvolací soud souhlasí, avšak ze zjištěných okolností případu dále vyplynulo, že obžalovaná spáchala čin využívaje bezbrannosti poškozeného, což je okolnost přitěžující podle § 42 písm. d) trestního zákoníku. Dále je evidentní, že obžalovaná spáchala čin proti osobě nemocné, a to velmi závažně nemocné v průběhu chemoterapeutické léčby při které je imunita pacienta výrazně snížena, a současně zdravotně postižené, neboť poškozený byl imobilní, a to obojí je okolnost přitěžující podle § 42 písm. h) trestního zákoníku. Obžalovaná v trestném činu rovněž pokračovala po delší dobu (nejméně od 21. 2. 2022 do 4. 4. 2022), což je okolnost přitěžující podle § 42 písm. m) trestního zákoníku. Odvolací soud je dále toho názoru, že trestný čin obžalovaná spáchala mimořádně zákeřně, možnost, aby se poškozený bránil jejímu jednání byla vyloučená a dále rovněž plánovaně a skrytým, obtížně odhalitelným způsobem. Uvedené lze posoudit podle § 42 písm. c) jako okolnosti přitěžující.

23. Podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody trestním zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené. Z výše uvedeného porovnání okolností polehčujících a přitěžujících je zcela zřejmá převaha okolností přitěžujících na straně okolností případu. Obžalovaná byla uznána vinnou ze spáchání trestného činu, který spadá z hlediska § 14 odst. 3 trestního zákoníku do kategorie zvláště závažných zločinů. Při dané právní kvalifikaci trestní sazba činí 15 až 20 let (nebo výjimečný trest). Nalézací soud uložil trest 6 roků a 6 měsíců odnětí svobody. Odvolací soud je toho názoru, že nebyly splněny podmínky pro aplikaci § 58 odst. 1 trestního zákoníku opravňující mimořádné snížení trestu pod spodní hranici zákonné trestní sazby. V souzené věci by měl být základní důvod pro případný postup podle § 58 odst. 1 trestního zákoníku doznání pachatele a uvědomění si nesprávnosti vlastního jednání a následná upřímná lítost. Nic takového nebylo prokázáno. Obžalovaná ke skutku nepovídá a což je její základní právo, ale pak nelze odůvodnit,

že lze dosáhnout její nápravy i trestem kratšího trvání, nota bene zkráceného o 8,5 roku pod spodní hranici zákonné trestní sazby ve výměře 15 let. V uvedené trestní věci nebylo státním zástupcem podáno odvolání v neprospěch obžalované do výroku o trestu, přestože masivní snížení trestu pod spodní hranici sazby nestojí na objektivním rozboru okolností polehčujících a přitěžujících ve vazbě na konstantní judikaturu (srovnej R 28/2020, R 24/2015, R 6/2014, R 16/1986), ale na spekulacích prvního soudu vtělených v odůvodnění rozsudku do částí 186-188.

24. Pro absenci odvolání v neprospěch obžalované nemohl odvolací soud výrok o trestu zrušit a uložit trest v rámci trestní sazby. Přistoupil pouze k nápravě formální chyby, na kterou upozornil již nalézací soud v rámci odůvodnění v části 191 a po zrušení výroku o trestu a způsobu jeho výkonu zopakoval výrok o trestu s užitím správného zákonného ustanovení při stanovení způsobu výkonu trestu (§ 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku).

25. Soud prvního stupně však dále pochybil, když podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla obžalovaná zavázána povinností zaplatit poškozenému nemajetkovou újmu v penězích ve výši 100 000 Kč. Nemajetkovou újmu poškozenému nalézací soud dle odůvodnění napadeného rozsudku v části 192 na č. l. 88 přiznal, aniž by její výši jakkoli odůvodnil. Postup nalézacího soudu byl nesprávný, neboť si nejprve neujasněl, jaký nárok poškozený uplatňuje a ve vztahu k tomu, co je poté třeba k jeho prokázání, aby nakonec ve věci prokázání výše uplatněného nároku neprovedl vůbec žádné dokazování.

26. Z obsahu spisu plyne, že poškozený uplatnil nárok na nemajetkovou újmu v penězích prostřednictvím zmocněnkyně návrhem ze dne 24.1.2024 za utrpené bolesti v částce 100 000 Kč bez dalšího odůvodnění ohledně stanovení a prokázání výše nároku (č. l. 540 – 541 spisu). U hlavního líčení dne 22.4.2024 zmocněnkyně na uvedeném návrhu setrvala a nijak jej nedoplnila (č. l. 602 – 603 /sv. 5) a nebyla v tomto smyslu poučena ze strany soudu spolu s poskytnutím přiměřené lhůty (viz. § 43 odst. 3 poslední věta trestního řádu). Poškozený spolu s návrhem na náhradu za vytrpěné bolesti nepředložil žádné důkazy.

27. Odvolací soud k tomu uvádí, že při ublížení na zdraví může poškozený uplatnit tři dílčí (oddělitelné) nároky na náhradu nemajetkové újmy na zdraví, a to náhradu za vytrpěné bolesti (bolestné), náhradu za ztížení společenského uplatnění, vznikla-li poškozením zdraví překážka lepší budoucnosti poškozeného a náhradu tzv. další nemajetkové újmy.

28. Ohledně nároku, kterým je náhrada za vytrpěné bolesti - bolestné a ztížení společenského uplatnění již z konstantní judikatury, např. Usnesení Nejvyššího soudu z 25. 1. 2017, sp. zn. 6 Tdo 1791/2016 plyne, že nemajetková újma vyvolaná ublížením na zdraví má být odčiněna v penězích plně, případně podle zásad slušnosti, přičemž však zákon nestanoví žádná konkrétní kritéria, která má zvažovat soud rozhodující o náhradě za bolest, ztížení společenského uplatnění či další nemajetkové újmy. Za účelem objektivizace a medicínské klasifikace vytrpěných újem na zdraví byl vypracován systém označovaný jako Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (§ 2958 ObčZ), jejíž základní východiska byla publikována pod č. 63/2014 Sb. rozh. obč. Postup v ní popsany má plnit zákonný princip slušnosti (§ 2958 věta druhá ObčZ) i požadavek legitimního očekávání (§ 13 ObčZ). Z něj vyplývá nutnost vypracovat znalecký posudek znalce z oboru zdravotnictví, odvětví stanovení nemateriální újmy na zdraví, na jehož podkladě lze rozhodnout v adhezním řízení o nároku poškozeného na náhradu nemajetkové újmy způsobené ublížením na zdraví. Důkaz tímto posudkem znalce musí být v trestním řízení proveden v souladu se všemi zákonnými požadavky na něj kladenými.

29. Pro účely stanovení náhrady bolestného (a shodně i event. náhrady za ztížení společenského uplatnění) je tedy nezbytné provést důkaz znaleckým posudkem, který stanoví výši jednotlivých náhrad nemajetkové újmy. Takový důkaz v řízení před prvním soudem proveden nebyl. Přiznaná částka 100 000 Kč pak není částkou symbolickou, jejíž bagatelní výše by snad mohla vylučovat provedení dokazování v adhezním řízení.

30. Vzhledem k tomu, že nalézací soud vyšel pouze z návrhu poškozeného za situace, kdy nebyl vůbec vyhotoven, a tedy ani k důkazu proveden znalecký posudek vypracovaný znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví odškodňování nemateriálních újem na zdraví, musel odvolací soud postupem podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 trestního řádu napadený rozsudek z podnětu odvolání obžalované částečně zrušit, a to ve výroku o povinnosti nahradit nemajetkovou újmu poškozenému. Podle § 259 odst. 3 trestního řádu pak znovu rozhodl tak, že podle § 229 odst. 1 trestního řádu se poškozený s nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních.

31. Lze uzavřít, že Vrchní soud v Praze shledal odvolání obžalované částečně důvodným, a to ohledně nesprávně přiznaného nároku na náhradu nemajetkové újmy poškozenému, byť obžalovaná uvedenou námitku vůbec neuplatnila, avšak podala odvolání do výroku o vině a výrok o náhradě škody má ve výroku o vině svůj podklad. Ve výroku o vině nedošlo ke změně, neboť nalézací soud skutkový děj a právní kvalifikaci stanovil zcela správně. Ve výroku o trestu byl napadený rozsudek změněn pouze formálně, neboť odvolací soud znovu vyhlásil (zopakoval) výrok o trestu s odpovídajícím ustanovením zákona ohledně způsobu výkonu trestu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není další řádný opravný prostředek přípustný. Lze však proti němu podat dovolání. Nejvyšší státní zástupkyně je může podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalované, obžalovaná pro nesprávnost výroku toho rozhodnutí, které se jí bezprostředně dotýká, a to pouze prostřednictvím svého obhájce, jinak se takové podání za dovolání nepovažuje, byť bylo takto označeno. Dovolání se podává u soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky.

Praha 22. října 2025

Mgr. Petr Hovorka
předsedkyně senátu